Når livet føles tungt, letter vi presset

DANSKE HOSPITALSKLOVNE

Alle vores 69 hospitalsklovne er professionelt uddannede, og det giver en tryghed for både børn, forældre og hospitalspersonale.

Alle vores 69 hospitalsklovne er professionelt uddannede, og det giver en tryghed for både børn, forældre og hospitalspersonale. Vi kalder vores faglighed for "klovnemetoden" – og med den fornemmer vi situationen, mærker impulser fra de tilstedeværende og improviserer ud fra det. På den måde kan hospitalsklovnen møde det indlagte barn, familien og fagpersonalet med en fokuseret opmærksomhed på nuet. Vi skaber et rum, hvor det er muligt at ændre på den eksisterende stemning, styrke et barns handlekraft og knytte relationer mellem mennesker.

Vi har en kuffert fuld af faglighed

Hospitalsklovnenes faglige fundament udgøres af klovnens karakter og improvisation. Klovnens karakter skal ikke forstås som en rolle, man spiller; klovnens karakter er en tilstand af åbenhed og rummelighed, hvor klovnen er fuldstændigt til stede i nuet. Klovnemetoden er udviklet med inspiration fra neuroaffektiv udviklingspsykologi. Klovnen arbejder med det sansende, følende og tænkende område i sit eget og barnets centralnervesystem.

Grundlæggende for alt improvisationsarbejde er at skabe plads til de andre, det er til stede i situationen, og give dem en følelse af at være tilstrækkelige. Det er derfor hospitalsklovnens ansvar, at alle tilstedeværende føler sig trygge ved den måde, mødet udvikler sig på. Det er ikke kun for sjov, når hospitalsklovnene har en rød næse på. Næsen åbner døre til rum, hvor der er plads til leg og fantasi i en verden af behandlinger og alvor.

Næsen gør det muligt for klovnen at se sig situationen og være lige præcis den, som det indlagte barn og familien har behov for – uanset om der er behov for en legeka-mmerat, et vidne til en svær situation eller noget helt tredje. Klovnefiguren er en ældgammel figur fra det gamle Egypten, som er kendt for at være fleksibel og legende. Klovnen kan udfordre sociale ordener, udviske grænser og ændre på eksisterende strukturer. Den røde klovnenæse kan åbne nye døre og tilbyde de mennesker, som klovnen er i kontakt med at indgå i andre roller.

Formål: Fantasi, Poesi og Fortryllelse

Danske Hospitalsklovne består i dag af 69 uddannede hospitalsklovne, og flere er på vej. Hospitalsklovnene arbejder hver dag landet over for at styrke livsglæden og livsmodet hos syge og sårbare børn. Det gør de i tæt samarbejde med fagpersonalet på børneafdelinger, på børne- og ungdomspsykiatriske afsnit og inden for specialområdet. Hospitalsklovnene støtter og hjælper mange tusinde børn gennem blodprøvetagninger, undersøgelser og skaber leg og glæder af lys, når livet på hospitalet gør ondt.

For bare 20 år siden var de farverige hospitalsklovne et sjældent syn på de nye hospitalsgange. Der var faktisk kun én – selve Cirkusklovnen – i hele Danmark. Men med en stærk tro og et par mudrige klovnesko fik Danmarks første hospitalsklovn Gumle Birgit Bang Mogensen hurtigt overbevist Aarhus Universitetshospitalet i Skejby, og derefter resten i det danske sundhedsvæsen, om hospitalsklovnene styrke, virke og værdighed for både indlagte børn, familier og personalet.Flere og flere læger, sygeplejersker og hospitalsledelser fik øjnene op for klovnefagligheden, og det blev starten til flere åbne døre på hospitalsgangene.

I 2003 bliver foreningen Danske Hospitalsklovne stiftet. Formålet med foreningen er at sikre en faglig- og grundig hospitalsklovneuddannelse og sikre og højne standarder for hospitalsklovnefaget. Siden stiftelsen har foreningens udvikling været i rivende vækst. I dag, 20 år senere, har foreningen uddannet og ansat 70 hospitalsklovne, der stilles gratis til rådighed for alle landets børneafdelinger, børne- og ungdomspsykiatriske afsnit og specialområdet.

Amerikanske Patch Adams (eller Hunter Adams som han rigtigt hedder) har en vanskelig barndom, og han bliver allerede som 17-årig indlagt på et psykiatrisk hospital efter at have forsøgt at tage sit eget liv på grund af en depression.

Værdier: Nærvær, tillid og kreativitet

Under hans indlæggelse i 1962 indser han, at mange af patienterne omkring ham egentlig ikke er sindssyge eller skøre, men derimod forvirrede og lider af ekstrem ensomhed. Han kommer frem til, at nøglen til menneskelig lykke er at have kærlige og omsorgsfulde mennesker omkring sig. Her beslutter han, at den bedste måde at sprede sin nyfundne viden på er at blive læge.

Patch [illegible] Patch [illegible] at tilpasse sig den upersonlige og til tider kyniske tilgang, som lægerne har til patienterne. Der er ingen venlighed eller humor blandt. Patienterne bliver omtalt ud fra deres diagnoser og ikke ved navn. Der er kun fokus på behandling af sygdomme uden hensynstagen til, at der er tale om et menneske, der gennem går en behandling. **Du er på vej til at gøre noget fantastisk**

Patch nægter dog at indrette sig og tilfører i stedet sin egen "medicin" ved at tale, grine og lave sjov sammen med patienterne. Han begynder at tage sin røde klovnenæse på og har stor succes hos patienterne. Hans kollegaer er dog for nogens vedkommende mindre begejstrede for den alternative tilgang til behandlingen af patienterne. Patch er tæt på at blive smidt ud af medicinstudiet. Som færdiguddannet læge grundlægger Patch "The Gesundheit Institute" i 1971, hvor latter og leg bliver lige så almindeligt som lægemidler og diagnostiske test.

Patch underviser stadig og rejser verden rundt og fortæller om sine metoder.

Når vi som hospitalsklovne træder ind i et rum, ser vi de mennesker, der er – børn, pårørende og personale – og reagerer på deres [illegible] stemning. Måske er [illegible] for at [illegible] hospitalet uden at [illegible] fuld af leg og [illegible] er der brug for [illegible] hjælp [illegible] nemføre en [illegible] ler måske er [illegible] for, [illegible] sætter ord [illegible] og krop [illegible] barn [illegible] smerte. Hospitalsklovnen [illegible] sin styrke med [illegible] og giver [illegible] hvad [illegible] er behov for. For [illegible] børn kan klovnen [illegible] give en tryg hånd at holde [illegible] når livet på hospitalet gør ondt. Og et anker at vende tilbage til.

Vi kommer lige nu på seks forskellige institutioner i landet, hvor vi ugentligt besøger børnene og de unge. Her gør hospitalsklovnene en positiv forskel for børn og unge med særlige behov, f.eks. autismespektrumforstyrrelser (ASF) og multiple funktionsnedsættelser. Hospitalsklovnene skaber en tryg og positiv interaktion med børnene og de unge. Via hospitalsklovnenes kreativitet og klovnefaglighed kan de finde veje til at kommunikere kropsligt, sanseligt og musikalsk med børn og unge, hvor det verbale sprog ofte kan være en udfordring.

Vi samarbejder tæt med fagpersonalet på institutionerne, så barnet og den unge kommer mest muligt i centrum i mødet med hospitalsklovnen. – Hospitalsklovnene kan være noget andet for vores børn, end vi kan. Vi er dem, der stiller kravene og siger kal-om[illegible]ne, mens klovnen [illegible] er ven, der kommer udefra og som ikke stiller krav. Det giver også klovnene mulighed for at interagere med børnene på en anden måde, end vi som personale kan, fortæller pædagog Erik Kjøger Jensen, der arbejder tæt sammen med Viola og Sally.

Mange af eleverne kæmper med en indre uro, der indimellem kan være svær for børnene og de unge at udtrykke og udholde. Erik mindes bl.a. en situation, hvor en elev var ved og gik og bankede på ting inde i en klasse:

– Vi har svært ved at få hans til at falde til ro. Da klovnen kommer ind i lokalet, henvender han sig ikke direkte til ham, men med tiden bliver han alligevel nysgerrig nok til at kontakte dem. Og det fører så til, at vi får en snak med ham om, hvad der går ham på. På den måde får vi i fællesskab vendt situationen, afrunder Erik.

Danske Hospitalsklovne

Din støtte hjælper syge børn
Donér på danskehospitalsklovne.dk